

Big Data Planning Policies in the Age of Green Consensus

Aziz Cumhur Kocalar^{1*}

^{1*} Şehir ve Bölge Planlama / Mimarlık Fakültesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye (azizcumhurkocalar@gmail.com)

(2nd International Conference on Applied Engineering and Natural Sciences ICAENS 2022, March 10-13, 2022)

(DOI: 10.31590/ejosat.1084409)

ATIF/REFERENCE: Kocalar, A.C. (2022). Big Data Planning Policies in the Age of Green Consensus. *European Journal of Science and Technology*, (34), 716-719.

Abstract

The study examines the prominent issues about Turkey's signing of the Paris Agreement and the harmonization process with the EU Green Consensus (EGC) from a technical point of view, within the framework of its responsibilities. The study evaluates the findings on big data planning and creating sectoral datasets, especially in the Green Consensus period and makes predictions about the near future on issues related to international trade. The research is important in terms of illuminating the context of the relevant process and critical points that may be missed due to the excess of strategic technical details. The main material of the research is international and national documents, and its method is based on interdisciplinary findings and observations. Turkey published the Green Reconciliation Action Plan in 2021. In the same year, Turkey also ratified the Paris Agreement in its parliament. Therefore, Turkey now must speed up the preparations for the related process, where the Green Consensus is in question. It is known that especially digital transformation will play a dominant role with the solutions it will provide in this process. For this purpose, it was deemed necessary for Turkey to start making new moves in big data policy. To obtain healthy measurement results in all sectors related to the subject, necessary preliminary preparations in the data infrastructure should be made quickly and on site. First, sectoral data sets should be determined. The study sets out the topics of discussion and provides technical details that determine the most accurate and consistent data policies that will remain based on strategic decisions to meet the upcoming target. Many issues related to this technical subject now must be discussed.

Keywords: Adaptation, Big data planning, Climate change economics, Data sets, Regional integration, Technical change.

Yeşil Mutabakat Çağında Büyük Veri Planlama Politikaları

Öz

Çalışma, Türkiye'nin Paris Anlaşması'na imza atması ve AB Yeşil Mutabakat'ına (AYM) uyum süreci hakkında öne çıkan hususları getirdiği sorumluluklar çerçevesinden ele alarak teknik açıdan incelemektedir. Çalışma özellikle Yeşil Mutabakat döneminde büyük veri planlaması ve sektörel veri setleri oluşturma konusunda bulguları değerlendirmekte ve uluslararası ticaretle ilgili konularda yakın geleceğe dair öngörülerde bulunmaktadır. Araştırma, konuyla ilişkili sürece dair bağlamı ve stratejik teknik ayrıntıların fazlalığı nedeniyle atlanabilecek olan kritik noktaları aydınlatması açısından önemlidir. Araştırmanın ana materyali uluslararası ve ulusal belgelerdir, yöntemi ise disiplinler arası bulgu ve gözlemlere dayanmaktadır. Türkiye 2021 yılında Yeşil Mutabakat Eylem Planını yayımlamıştır. Türkiye aynı yılda Paris Anlaşması'nı da meclisinde onaylamıştır. Türkiye bu yüzden Yeşil Mutabakat'ın söz konusu olduğu ilişki sürecine dair hazırlıkları artık hızlandırmak zorundadır. Özellikle dijital dönüşümün bu süreçte sağlayacağı çözümlerle başat bir rol oynayacağı bilinmektedir. Türkiye'nin bu amaçla büyük veri politikasında yeni hamleler yapmaya başlaması gerekli görülmüştür. Konuyla ilgili tüm sektörlerde sağlıklı ölçme sonuçları edinilebilmesi için veri altyapısındaki gerekli ön hazırlıkların hızlı ve yerinde bir şekilde yapılması sağlanmalıdır. Özellikle sektörel veri setlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Çalışma, tartışma konularını ortaya koymakta ve yaklaşan hedefi tutturmak üzere stratejik kararlara dayalı kalacak en doğru ve tutarlı veri politikalarını belirleyici teknik ayrıntılar sunmaktadır. Bu teknik konuyla ilişkili pek çok husus artık tartışılmak zorundadır.

Anahtar Kelimeler: Uyum, Büyük veri planlaması, İklim değişimi ekonomisi, Veri setleri, Bölgesel entegrasyon, Teknik değişim.

* Corresponding Author: azizcumhurkocalar@gmail.com

1. Giriş

Çalışma, Türkiye'nin Paris Anlaşması'na [1] imza atması [2] ve AB Yeşil Mutabakat'ına uyum süreci hakkında öne çıkan hususları getirdiği sorumluluklar çerçevesinden ele alarak teknik açıdan incelemektedir.

Çalışma özellikle Yeşil Mutabakat döneminde büyük veri planlaması ve sektörel veri setleri oluşturma konusunda bulguları değerlendirmekte ve uluslararası ticaretle ilgili konularda yakın geleceğe dair öngörülerde bulunmaktadır.

Araştırma, ilişkili sürece dair bağlamı ve stratejik teknik ayrıntıların fazlalığı nedeniyle atlanabilecek olan kritik noktaları aydınlatması açısından önemlidir.

2. Materyal ve Yöntem

Çalışma ana materyali ve yöntemi alttaki ayrı bölümlerde özetlenmiştir.

Araştırmanın ana materyali uluslararası belgeler ve ulusal mevzuat değişiklikleridir. Bunlar ayrıca görselleştirilerek sunulmuştur (Şekil 1).

2.1. Uluslararası Belgeler

1. Paris Anlaşması [1] 5 Ekim 2016 tarihinde imzalanmıştır.
2. Avrupa Birliği 2019 yılında Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı [2] yürürlüğe koymuştur.

2.2. Ulusal Mevzuat

3. 2021 yılında da Türkiye Yeşil Mutabakat eylem planını [3] yayımlamıştır.
4. Aynı yılda Türkiye Paris Anlaşması'na da imza atmıştır.

Sürece dair diğer en önemli veriler ise ulusal yönde ilerleyen ilk adımlar olup bulgular kısmında verilmiştir.

2.3. Araştırma Yöntemi

Araştırmanın yöntemi ise disiplinlerarası bulgu ve gözlemlere dayanmaktadır. Çalışmanın izlediği yöntem Şekil 2 ile verilmiştir.

3. Bulgular ve Tartışma

Türkiye'nin ilgili uluslararası anlaşmalara katılımı ile yürüyen süreçte parlamento onayı ve ulusal belgeleri yayımlaması alttaki gibi gerçekleşmektedir:

3.1. Tarihsel Süreç

Türkiye'nin Paris Anlaşması'ndaki taraf ülkeler arasına katılımı ile Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum süreci alttaki gibi iç içe geçmiş ve hızlı bir şekilde ilerlemektedir (Şekil 1):

Paris Anlaşması, kabulünün üzerinden 1 yıl geçmeden yürürlüğe giren ilk küresel anlaşma olmuştur (Yürürlük tarihi: 4 Kasım 2016) [1]

11.12.2019 tarihinde Avrupa Birliği (AB) Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı kabul etmiştir [2].

Türkiye ise 16.07.2021 tarihli ve 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Yeşil Mutabakat Eylem Planı yayımlanmıştır [3].

Türkiye, Paris Anlaşması'nı, 22 Nisan 2016 tarihinde, New York'ta imzalamıştır. 175 ülke temsilcisiyle birlikte anlaşmaya taraf olmuştur. Türkiye'nin gelişmekte olan bir ülke olarak imzaladığı vurgulanmıştır [4].

Türkiye bu yüzden Yeşil Mutabakat'ın (YM) söz konusu olduğu bu sürece dair hazırlıkları hızlandırmak zorundadır.

Özellikle dijital dönüşümün bu süreçte sağlayacağı çözümlerle başat bir rol oynayacağı bilinmektedir. Türkiye'nin bu amaçla büyük veri politikasında yeni hamleler yapmaya başlaması gerekli görülmüştür.

İlgili sektörlerde sağlıklı ölçme sonuçları edinilebilmesi için veri altyapısındaki gerekli ön hazırlıkların hızlı ve yerinde bir şekilde yapılması sağlanmalıdır. Özellikle sektörel veri setlerinin belirlenmesi gerekmektedir.

3.2. Araştırma Yönteminin Sonuçları

Çalışmanın somut bulguları; dijital dönüşüm, Türkiye'nin diğer mevcut durumunun saptanması, sürecin analizi, model gereksinimi, kurumsal sorumluluk ve eşgüdüm, veri setlerinin belirlenmesi ile ilgili hususlardır. Bu hususlar altta da görselleştirildiği gibi (Şekil 2) araştırma yaklaşımı çerçevesinde belirtildiği sırada kısaca ele alınmıştır.

6 basamaklı yapıda alttaki şekildeki (Şekil 2) gibi sunulmuştur:

3.2.1. Dijital Dönüşüm

Dijital dönüşüm yaklaşımlarının örgütlenme şekline değiştirdiği görülmektedir. 2000'li yıllarda kurumsal yapılarda da bu dönüşümün ilk ayak izleri şirket bölümlerine verilen adlardaki değişimle de kendisini yeteri kadar göstermiştir. Örneğin kurumlarda artık "Personel Başkanlığı" yerine "İnsan Kaynakları Başkanlığı" kullanılmaya başlamıştır. Örgütlenme modelleri bu şekilde hızla yenilenmiştir.

3.2.2. Mevcut Durumun Saptanması

Somut ve ilişkisel veriler henüz tam olarak ortaya konulamamıştır. Türkiye'deki sanayileşmiş büyükşehirlerdeki saha örneklerinde de gözlemlenebildiği gibi genel durum oldukça iç karartıcıdır. Bundan dolayı son yıllarda hızlı ve çarpık sanayileşen kentlerdeki durum düşündürücüdür.

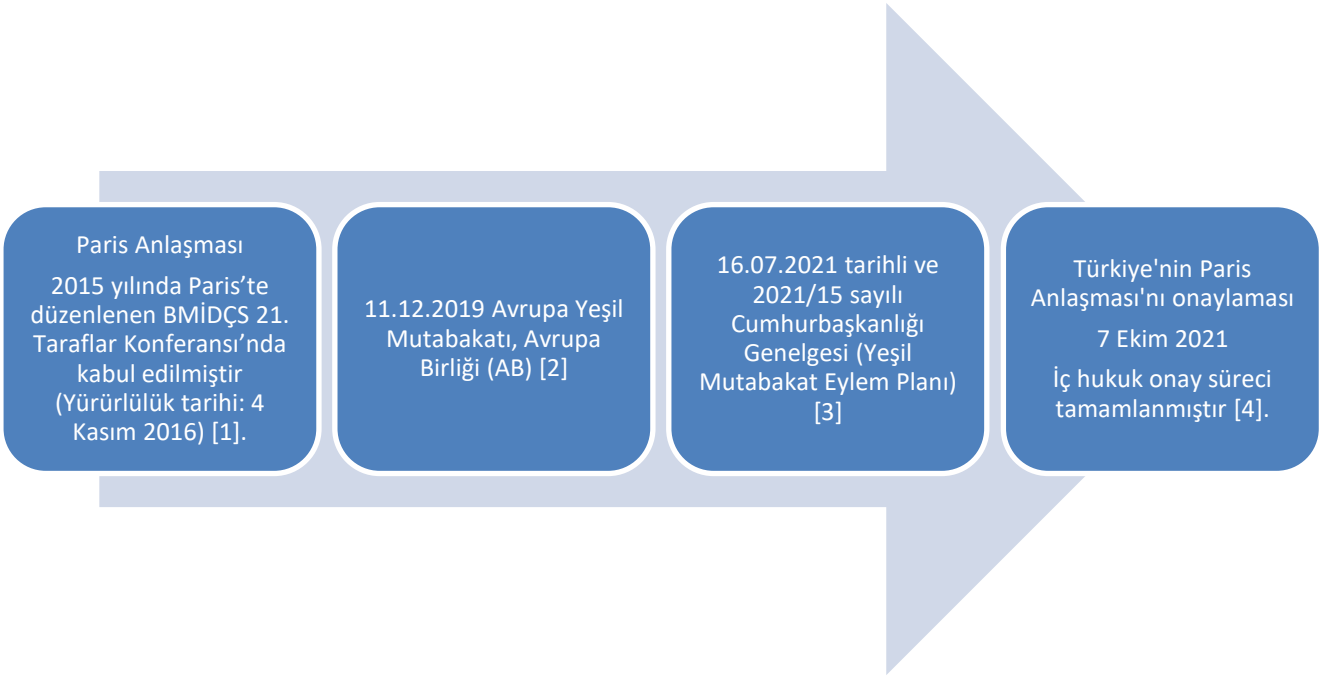
3.2.3. Sürecin Analizi

Türkiye'den yurt dışı tedarik sağlayan ülkelerin uydukları YM kriterleri gereği ölçüm süreçleri de hızla yaklaşmaktadır.

2023 yılı ile artık karbon ayak izi hesaplamaları pratikte dikkate alınmaya başlamış olacaktır. Atık sudan yenilenebilir enerjiye kadar pek çok faaliyet bu kapsamda değerlendirmeye tabi tutulmuş olacaktır.

3.2.4. Model Gereksinimi

Bu amaçla belgelere dayalı bir modelin ortaya konulması gerekmektedir. Ödenen vergi kalemlerinin görünür hale gelmesi gerekmektedir.

Şekil 1. İklim krizine uyum konusunda yakın geçmişteki ilerleme süreci.

Ticaret Bakanlığı bir eylem planı [3] hazırlamış ve plan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi olarak yayımlanmıştır.

3.2.5. Kurumsal Sorumluluklar ve Eşgüdüm

Artık sürece dair paydaş durumda olan kurumların ve ilgili görevlerin hızla belirgin hale gelmesi gerekmektedir. Böylece ilgili faaliyetler daha kesin sorumluluk alanları içinde gerçekleştiriliyor olacaktır. Bu amaçla büyük veri toplanmadan ilgili veri setlerinin ortaya çıkarılmış olması beklenmektedir. O yüzden büyük veri toplanmadan önce bu ilgili veri setlerinin kullanılabilir kılınması sağlanmış olacaktır.

3.2.6. Veri Setlerinin Belirlenmesi

Büyük veri içerisinde ilgili sektörlerle yönelik sağlıklı ve doğru yöntemlerle ölçme yapılabilmesi artık mümkün ve kabul edilebilir bir hale getirilmelidir. Bunun için de özellikle sektörlerle yönelik veri setlerinin belirlenmesi ön plana alınmıştır.

Konu bu çalışma ile altta belirtilen hususlar üzerinden tartışmaya açılmıştır:

1.Öncelikle gecikmeksizin periyodik paydaş toplantıları yapılarak, büyük verinin kriterize edilmesi söz konusu edilmelidir.

2.Bu sürecin sonunda veri setlerinde ortak bir mutabakatın sağlanması ön plana gelmiştir.

3.Bu yollardan kamuda, sanayide ölçmeye dayalı veri bütünlüğü ve tutarlılığı sağlanmak zorundadır.

4.Ayrıca toplumun talebi de verimlilik anlamında farkındalık kazanılan konular arasında yer almaktadır.

5.Özel ölçmelerin de çok daha yöntemli bir şekilde yapılması gerekmektedir.

6.YM ile akıllı bir dönüşüm sürecine girilmiştir. Dijital dönüşüm yaklaşımlarının bu perspektif içinde doğru bir şekilde evrimleşmesi beklenir.

Araştırma yaklaşımı çerçevesinde belirlenen konular üzerinden tartışma noktaları yukarıda sıralanmış, süreçte ortaya çıkabilecek diğer pek çok ayrıntı ise yeni ve daha kapsamlı çalışmaların konusu olarak geleceğe bırakılmıştır.

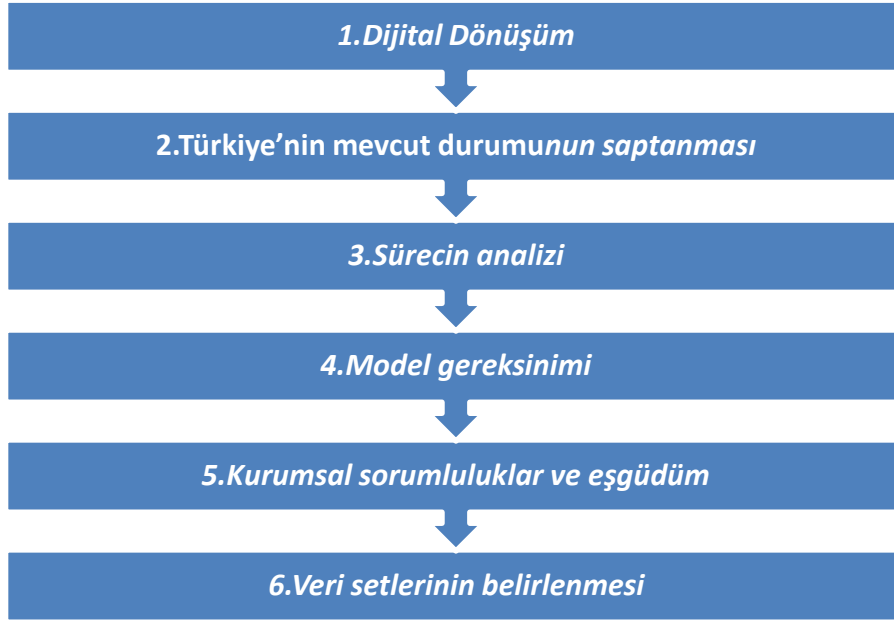
4. Sonuçlar ve Öneriler

Dünya'da ve Türkiye'de gelişen son ticari süreçlerde artık sadece belli meslek grupları yeterli olamamaktadır. Gelecekte yapılacak ticari faaliyetlerdeki süreçlere paralel olarak tüm eylem kategorilerine ait kapasitelerdeki artışta oldukça dikkat çekici bir hale gelmiştir. Bu durum ticari süreçlere yönelik karmaşıklık derecesini de giderek arttırmakta ve paydaşlar arasındaki eşgüdümü de çok daha yoğun bir şekilde ön planda tutmaktadır.

Günümüzde tüm kurumsal süreçlere ilişkin eşgüdüm, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle sağlanmak durumundadır. Bu nedenle toplanan büyük veri içinde ilgili sektörlerle yönelik sağlıklı yollarla ölçme yapılabilmesi sağlanmak zorundadır. Dolayısıyla sektörler ve aktörler arası planlama da giderek önem kazanmıştır.

Sektörler için veri setlerinin belirlenmesi sonucunda ilgili sektörlerde doğru yöntemlerle ölçme yapılabilmesi de sağlanmış olacaktır.

Uluslararası ticarete rekabetin giderek artması neticesinde oluşan zorluklar, çalışmada sunulan yollardan gidilerek etkin ve zamanında yapılacak planlar ile aşılabılır.

Şekil 2. Çalışmada izlenen yöntem (Kocalar, A.C., 2022).

Yakın gelecekteki çalışmalarda büyük veri setleri için tek bir standartla uygunluk önemsenmelidir.

Ayrıca bu standart veriler önceden belirlenen merkezi tek bir yerde toplanmış olmalıdır. Veri yönetimi konusu karmaşık zorlukların baştan aşılmasını sağlamak için planlı süreçler içinde tasarlanıp, kademeli olarak hayata geçirilmelidir.

Çalışmanın sınırlarını aşan diğer pek çok konu ve teknik ayrıntı ise yakın süreç içinde gelecek olan çalışmaların konusu olarak tartışılmak zorundadır.

5. Teşekkür

Çalışma ICAENS 2022 isimli etkinlikte de bir bildiri olarak sunulmuştur, organizasyona teşekkürler. Bilgisayar Yük. Müh. Şaban Dalaman'a veri bilimi açısından değerlendirmeleri için de ayrıca teşekkürler. Araştırma alttaki projenin bir çıktısıdır:

“Akıllı Şehirler, Akıllı Ulaşım, Akıllı Lojistik, Akıllı Şebekeler, Akıllı ve Yeşil Binalar Araştırma Projesi”

İklim krizi ve Yeşil Mutabakat ile ilişkili diğer araştırmalar ise henüz 2022 yılı Bahar dönemi içinde çeşitli etkinliklerde sunum aşamasında olup, tam metin birer bildiri olarak pek yakında yayımlanacaklardır.

Kaynaklar

- [1] 2015 tarihli Paris Anlaşması, 21. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Toplantısı (COP21), Paris. (Yürürlük tarihi: 4 Kasım 2016).
- [2] 11.12.2019 tarihli Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa Birliği (AB)
- [3] 16.07.2021 tarihli ve 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi (Yeşil Mutabakat Eylem Planı) (16.07.2021 tarihli ve 31543 sayılı R.G.)
- [4] 7 Ekim 2021 tarihinde TBMM tarafından Parlamentoda onaylanması.